

Morfea

Lokaliseret sklerodermi

Morfea er en lokal form af bindevævssygdommen sklerodermi, der kun rammer huden. Sklerodermi er en sjælden sygdom, hvor kroppen producerer for meget bindevæv, som ophobes i huden og kan eventuelt gøre den fast eller hård. Sygdommen inddeles i lokaliseret sklerodermi (morfea), der kun findes i huden, og systemisk sklerodermi, hvor der er risiko for involvering af andre organer.

Morfea giver symptomer i huden med en eller flere pletter med blårøde kanter i varierende størrelse (plaque morfea). Disse vokser langsomt og ændrer sig med tiden, så farven bliver mere hvidlig og de føles mere faste eller hårde. Til sidst kan de blive brune. Plaque morfea ses oftest på kroppen, men kan også opstå på arme og ben.

Der findes også en anden sjælden form af morfea, der præsenterer sig som stribeformede elementer, hyppigst i ansigtet eller på arme og ben (lineær morfea). Denne type af morfea debuterer oftest hos børn.

Elementerne er typisk ikke forbundet med smerte eller kløe.

Den præcise årsag til morfea er endnu ukendt, men der mistænkes en autoimmun mekanisme. Sygdommen

debuterer oftest hos børn eller i 20-50 årsalderen og rammer kvinder omkring 3 gange hyppigere end mænd. Sygdommen kan ikke forebygges og er ikke smitsom. Morfea er en godartet hudsygdom, som normalt brænder ud i løbet af nogle år.

Morfea-diagnosen stilles ud fra et typisk klinisk billede og der tages ofte en hudprøve. Der er ikke behov for yderligere undersøgelser.

Morfea behandles lokalt med stærke binyrebarkhormon-cremer, som smøres på i flere uger eller måneder ad gangen. Derudover kan tacrolimus-salve anvendes, hvis der er behov for langvarig vedligeholdelsesbehandling. Svært udbredt sygdom kan også behandles med lysbehandling (UVA1) eller med immundæmpende tabletbehandling (f.eks. methotrexat).